

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

6TE ÅRG.

DEN 8 JANUARI 1905.

N^O 15

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: C. A. Sjöcrona. — Afgående chef för kommerskollegium. — Till firandet af Fredrika Bremerförbundets 20-årsdag. — Julväder. — "Poste restante" af Arvid Molby. — Senaste rysk-japanska krigsbilder. — Det fallna Port Arthur och dess hjältar. — Nytt svenskt-norskt sändebud i Petersburg. — Svensk löjtnant i turkisk tjänst. — Några bilder från Monte Carlo. — Veckans porträttgalleri — Brokigt utomlandsnytt. — Den svenska scenen.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1905.

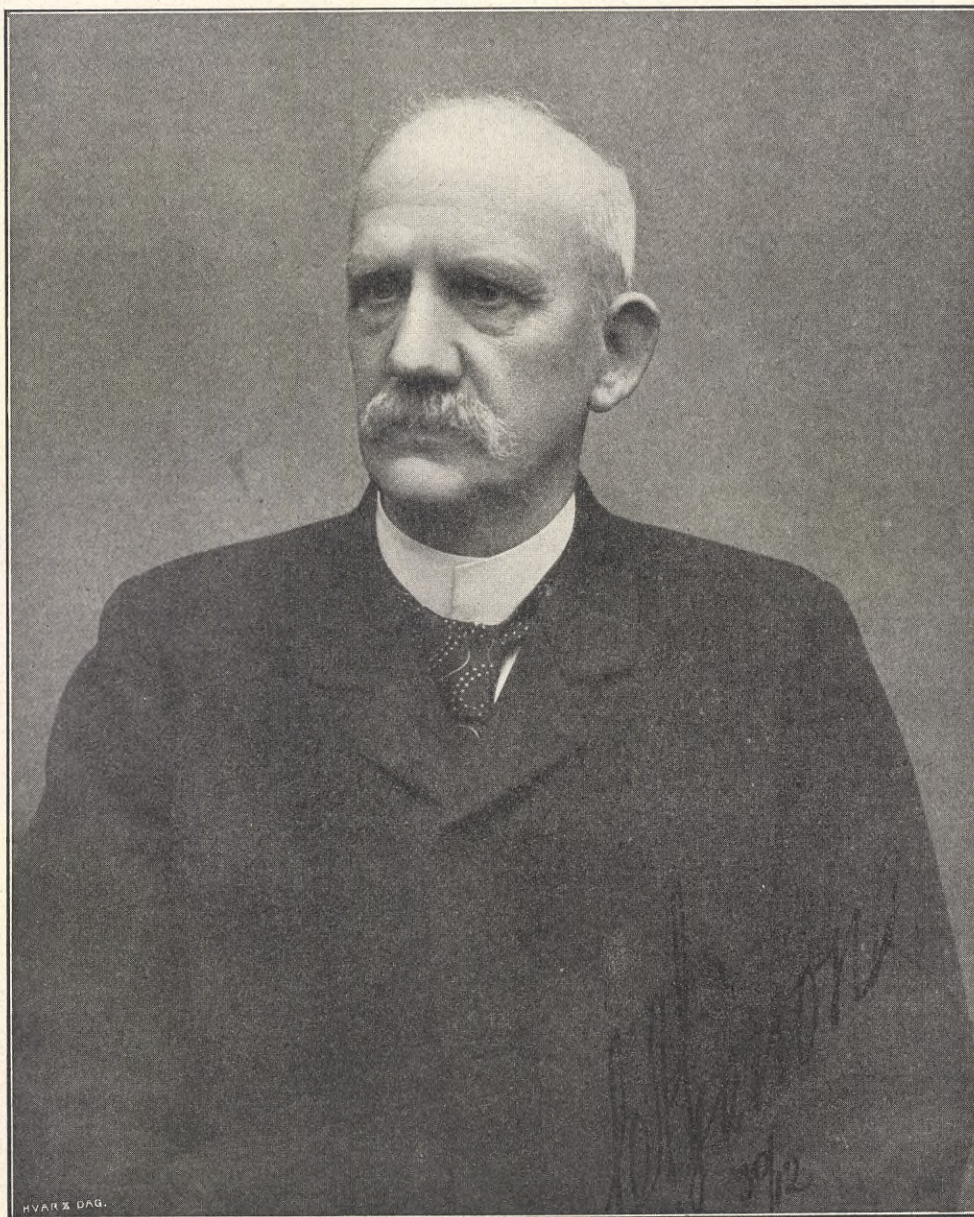

Foto. Rosérs Ateller, Mariestad.

C. A. SJÖCRONA.

MED ANLEDNING AF HANS 25-ÅRS JUBILEUM SÅSOM LANDSHÖFDING I SKARABORGS LÄN.

CORNELIUS ALEXANDER SJÖCRONA.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Det är helt visst synnerligen ovanligt att en landshöfdingepost beklädes i ett fjerdedels århundrade af en och samma innehafvare. Så är emellertid nu förhållandet i Skaraborgs län, i det att landshöfding C. A. Sjöcrona i dagarna kunnat fira sitt kvartsekeljubileum som landshöfding därstädes. Ej minst anmärkningsvärdt torde vara, att han ännu äger lika brinnande arbetslust, oförsvagad arbetskraft och varmt intresse för länets angelägenheter som trots någonsin. Och det är härvid att märka, att landshöfding Sjöcrona under sin långa verksamhet som styresman för sitt län helt gått upp i sitt ansvarsfulla kall, aldrig rådförande sin bekvämlighet. På alla områden af sitt vidtöfattande ämbete har han inlagt den kraft och det nit, som de olika ärendena kräft, alltid med älskvärdt tillmötesgående villig att lyssna till hvarje begäran om råd och hjälp. I den storartade utveckling i alla afseenden, som Skaraborgs län under de sistförflutna 25 åren undergått, spåras öfverallt landshöfdingens lifliga intresse och kraftiga ingripande. Ett uppräknande af allt hvad han i egenskap af länets styresman utträttat, skulle dock föra oss för långt. Vi vilja endast påpeka något af det väsentligaste. Kommunikationerna, skolväsendet, näringslifvets olika grenar, sjukvården (lasarett, sjukhem, anstalter för sinnesslöa), nykterhetsarbetet, kyrkliga angelägenheter af skilda slag samt kulturella sträfvanen i allmänhet hafva i honom alltid kunnat påräkna det kraftigaste stöd. Öfverallt har hans ingripande följts af en synnerligen anmärkningsvärd framgång, hvarom länets förhållanden i närvarande stund lämna det otvetydigaste vittnesbörd.

Därför kan också den äldrige höfdingen, då han nu vid sitt högtidliga jubileum blickar tillbaka på sin långa verksamhet i konungens och fosterlandets tjänst, göra detta med en ogrumlad känsla af glädje och tillfredsställelse. Än mer. I absolut förvissning om att äga länets innebyggares odelade aktning, vördnad och kärlek, som han förvärfvat ej blott genom visa och lyckosamma ämbetsåtgärder, utan i lika hög grad genom sitt urbana, hjärtevinnande väsen, genom den öppenhet, vänlighet och tillgänglighet han visat alla, höga och låga, fattiga och rika, bör denna känsla i någon mån mildra tyngden af hans många plikter under de återstående åren af hans höfdingetid.

Med anledning af jubileet torde några data ur den vördade och afhållne landshöfdingens snart uppnådda 70-åriga lefnad vara af intresse.

Landshöfding Sjöcrona är son till ryttmästaren C. H. Sjöcrona och dennes maka, född Rydeberg, samt är född i Hardsberga i Skåne den 22 oktober 1835. Afslutade skolstudier blef han student i Lund vid 18 års ålder samt ägnade sig vid universitetet först åt studier för den filosofiska graden. Han aflade också filosofie kandidatexamen 1857 samt promoverades till filosofie doktor 1859, men ingick sedan på den juridiska banan och aflade examen till rättegångsverken år 1860. Efter denna examen lämnade han universitetet och ingick i hofrätten öfver Skåne och Blekinge, hvilken 4 år därefter utnämnde Sjöcrona till vice häradshöfding. År 1871 kallades han till expeditionschef i civildepartementet — en god förskola för ett landshöfdingeämbete — och den 31 december 1879 utnämndes han till landshöfding i Skaraborgs län.

Till ledamot af riksdagens Första kammare valdes han af länets landsting år 1886, hvilket förtroende han innehade till 1893, då han afsade sig uppdraget. År 1900 invaldes han ånyo och kvarstår ännu som ledamot af denna kammare. Hans verksamhet i riksdagen är ju för väl känd för att vi skulle behöfva här närmare ingå på densamma. Dock torde vi böra påpeka att landshöfding Sjöcrona varit såväl ledamot som ordförande i flera af riksdagens tillsatta utskott.

Vid ej mindre än fem kyrkomöten har han i egenskap af ombud för Skara stift tagit verksam del i arbetet, synnerligen då det gällt kyrkolags- och kulturfrågor.

Af konungen har landshöfding Sjöcrona hedrats med stora korset af Nordstjärneorden samt med S:t Olafsordens riddaretecken.†

*

Från det högtidliga jubileet, hvarvid stater och kårer talrikt uppvaktade, och bl. a. på länsstyrelsens sessionsrum i närvaro af en stor skara af länets mest representativa män jubileans af professor Jungstedt målade porträtt aftäcktes, har dagspressen lämnat utfloriga skildringar.

AFGÅENDE CHEF FÖR KOMMERSKOLLEGIUM.

Generaldirektör Anders Richard Åkerman har i dagarna ingifvit ansökan om afsked från sin befattning som chef för kommerskollegium, en post som han beklädt sedan år 1891.

Å. föddes i Stockholm 1837, blef student i Uppsala 1855, aflade bergsexamen 1860 och utexaminerades från Falu bergsskola 1862 samt utsågs 1864 till stipendiat på Järnkontorets metallurgiska stat.

Sedan han 1869—74 tjänstgjort som e. o. bibliotekarie vid Tekno-

Efter porträtt.

A. R. ÅKERMAN.

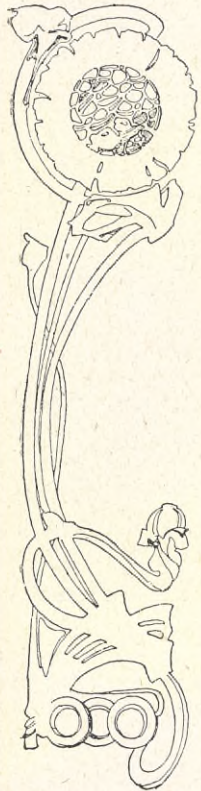
logiska institutet blef han 1877 lektor i metallurgi och hyttkonst vid Tekniska högskolan samt 1883 professor i samma ämnen och föreståndare för fackskolan för bergsvetenskap.

Den nu afgående generaldirektören kreerades 1893 till hedersdoktor, blef 1877 ledamot af Vetenskapsakademien och af Landbruksakademien 1878. 1892 valdes han till ledamot af riksdagens Första kammare.

TILL FIRANDET AF FREDRIKA BREMERFÖRBUNDETS 20-ÅRS DAG.

FREDRIKA BREMER.

Fredrika Bremerförbundet i Stockholm, den bekanta föreningen för främjande af "en sund och lugn utveckling af arbetet för kvinnans höjande i sedligt och intellektuellt såväl som i socialt och ekonomiskt hänseende", firar den 12—14 januari 20-årsdagen af sin tillvaro. Förbundet stiftades dock redan den 3 december 1884, på initiativ af S. L-d Adlersparre och tog namn efter Fredrika Bremer, den ädla kvinnan och utmärkta skriftstäl-larinnan, som i Sverige först uppträdt för "kvin-nosaken".

Förbundet omfattar en sjuk-kassa och en stipen-

H. 8 D. 3 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

PROFESSORSKAN A. MONTELIUS.
Fredrika Bremerförbundets ordförande.

dieinstitution, en dräktre-formförening, en komité för hemstudier och en bokkomité m. m. samt bereder genom att utdela studie- och yrkesstipen-dier åt kvinnor tillfälle till själf-försörjning. Förening-en har som bekant, egen tidskrift, "Dagny". För-bundets byrå, som har en själfständig ställning, meddelar råd i juridiska o. ekonomiska angelägenhe-ter, förmedlar platser o. s. v.

Förbundets ordförande är professorkan A. Mon-telius, f. Reuterskiöld, af hvilken vi här meddela en för H. 8 D. tagen bild. Vi lämna likaledes interiö-rer från förbundets byrå, Drottninggatan 54.

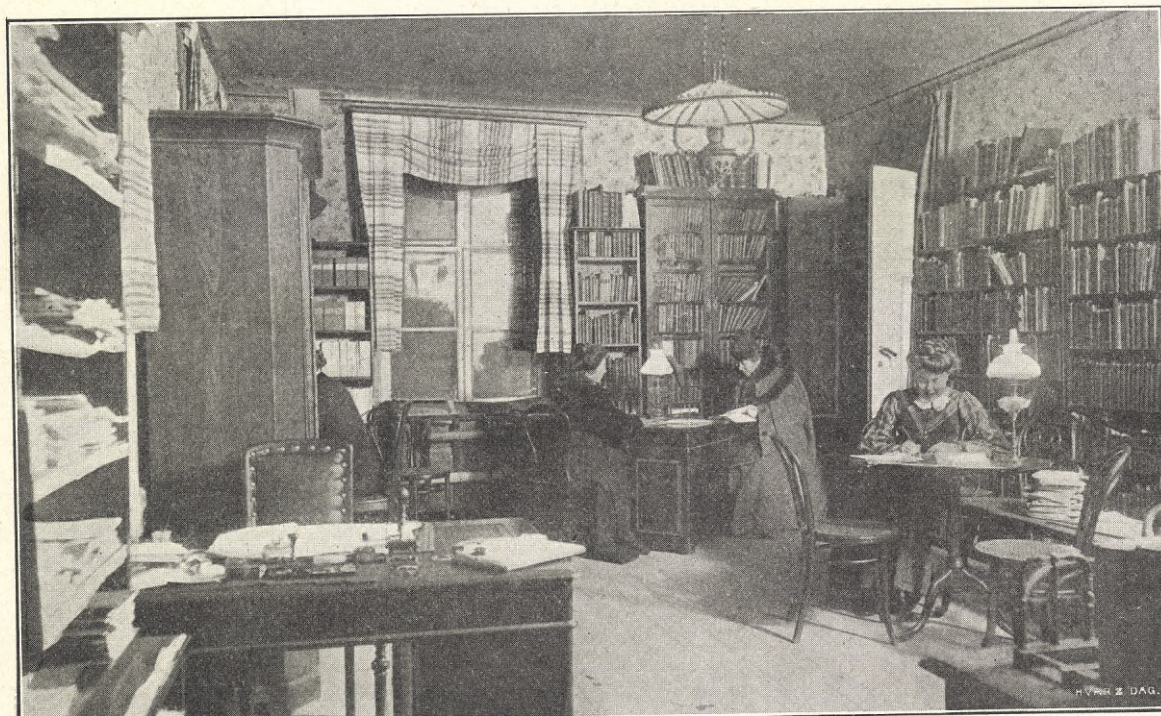

H. 8 D:2 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

INTERIÖR FRÅN FREDRIKA BREMERFÖRBUNDETS LOKAL I STOCKHOLM: Direktionsrummet.

I sammanhang med den år 1901 den 17 aug. inträffade hundraårsdagen af Fredrika Bremers födelse, meddelade HVAR 8 DAG (2:dra årg. n:o 46) en

längre biografi öfver den märkliga kvinnan och berömda författarinnan, till hvilken biografi vi härmed hänvisa.

H. 8 D:2 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

INTERIÖR FRÅN FREDRIKA BREMERFÖRBUNDETS LOKAL I STOCKHOLM: Expeditionsrummet.

I. DEN SENASTE STORMENS HÄRJNINGAR. Hamnen och den öfversvämmade järnvägen i Trelleborg. Vy från disponenten Maresch's villa.

I. Sista dagarne af det gamla året rasade en våldsam nordostlig storm, som särskildt i Sydsverige åstadkom en mängd skador och allvarsamma rubbningar i trafiken. Ett af kontinentaltågen till Trelleborg måste inställas, å linien Karlshamn—Vislanda järnväg var all trafik afbruten, och i Simrishamn blef en af hamnarmarna delvis illa ramponerad.

II. Den skarpa nordliga blåsten på julaftonen jämte den rådande väderleken för öfrigt hade till följd, att en del af vattendragen i mellersta Sverige "sorpade" d. v. s. till följd af isuppdämning stannade i sitt lopp. Dylikt inberättas från Vättern, Roxen, Boren, Motala Ström, Stångån m. fl. Åtskilliga industriella verk strejkade på grund af vattenbrist, hvilket i synnerhet i de fall då det var belysningselektricitet som kom att fattas, var nog så förgärligt. Å andra ställen inträffade ganska

Efter fotografi.

II. HVAD EN SORPNING KAN ÅSTADKOMMA. Nya Stroo kvarn med den af öfversvämmning förstörda bron.

våldsamma öfversvämmingar som kommo mycken skada åstad.

POSTE RESTANTE.

För HVAR 8 DAG af ARVID MOLBY.

Därute var det varmt solsken, men det kändes kallt härinne i den stora förstugan med alla dess dörrar, i hvilka det upphörligt glappade.

Han stannade vid högra ingången och började ifrigt studera anslagen, där adressaternas namn å kvarliggande bref funnos angifna.

Hur kunde han vara så konfys? Det skulle ju stå "afhämtas" på brefvet. Han kände sig så lugn, han, som annars ägde så mycken själfkritik och så

föga själförtroende. Men han hade bestämdt lyckats. Han läste flerfaldiga noveller och skisser, som voro bra mycket underlägsna denna lilla teckning, hvilken han gripit direkt ur lifvet och på hvilken han slösat all den känslans djupa, innerliga kolorit, som var honom egen, och hvilken kom läsaren att förnimma ett klappande hjärtas slag bakom orden.

Så länge han skrifvit blott "til Lyst", hade han blifvit af med nästan allt, men när motgång och nöd

kommo och han måste skriva för bröd, då hade hans förhoppningar ofta nog gäckats. Men nu — tidskriftens tendenser syntes honom en borgen för att hans stycke skulle mottagas. Alltså — friskt mod!

Han gick in i poste restante-afdelningen, men förblef stående, utan att framföra sitt ärende. Han kände sig så underligt torr i halsen — frågan liksom torkade fast vid hans strupe — nej, han ville vänta, tills det blef mer ledigt.

En ung, sprättig herre kom in och hämtade ett rekommenderadt bref; han småhvislade sorglöst, medan han kvitterade, och lämnade med en elegant bugning plats för några helt unga flickor, som kommo in hviskande och förlägna, men med något tjufpojksaktigt i munvinklarna och ögonvråna, hvilket syntes omöjligt att betvinga; de stannade villrådiga och småfnittrande ett stycke från disken och försökte skuffa fram hvarandra tills slutligen den yngste af dem, i blå bulgar-mössa och flåta på ryggen, tog på sig en obesvärad min och frågade med onaturligt hög röst, om det fanns något bref till "Arftagerska, 20 år".

Posttjänstemannen behöfde ej leta länge, utan tvekan gick han rätt på ett fack och plockade fram en hel bunt — icke mindre än 11 stycken — som han med ett förstulet småleende räckte den unga damen.

Nu vardt det ett lif — tre par händer bokstafiligen sletos om breffven, och under ett fåfångt försök att kväfva en omätlig skrattlust, rusade de på dörren, tisslande hvarandra i öronen: "Porträtt du — porträtt i nästan allesammans!"

Under tiden hade en beslöjad dam stått orörlig som en bildstod vid disken och hennes: "bref till fröken Elise Helmer?" kom som en knappt hörbar hviskning. Nej, det fanns intet! En ryckning syntes i de fina läpparna, och hon vände sig långsamt mot dörren, då hon kallades tillbaka och mottog en liten, utsökt elegant biljett. Men en rörelse, snabb som tanken, stack hon den, djupt rodnande, i muffen och skyndade bort.

Så blef det då hans tur.

"Är det kommet något bref till Axel?"

Den tillfrågade kastade en likgiltig blick på honom. Här var tydligen icke fråga hvarken om lustiga upptåg eller romantiska hemligheter — bara torra prosan. Han gick fram till hyllan och började sitt letande. Ett par glupska ögon slukade hvarje hans rörelse. Nu tog han upp det sista brefvet.

"Finns inte".

Då visade sig ett biträde med en ny bunt.

"Jo, här är visst ett bref till Axel."

Blodet rusade våldsamt genom hans ådror och han lutade sig tungt mot disken. Men herrn på andra sidan gjorde sig ej så brådtom. Med ryggen vänd emot honom, gick han långsamt igenom packen. Stort eller litet format, därpå berodde det nu.

Så — nu vänder sig den breda ryggtäflan om, men "Axel" hade knipit ihop ögonen — han vågade icke se, förrän det låg där framför honom — ett stort, brungult kuvert — — —

Han gick öfver Vasabron i det varma solskenet och frös, frös, så han skalf.

Det var så allvarligt, så behjärtansvärdt, hade man svarat, man hade läst det med så mycket intresse, men — beklagade att utrymmet icke tillät — — o. s. v. Han stoppade bref och manuskript åter in i kuvertet, och slängde alltsamman ut i strömmen. Ett ögonblick hvirflade det omkring i glädlig dans — hans ljusa framtidsdrömmar, hans hopp om bröd och härberge för den dag, som var.

Han gick vidare öfver Riddarhusbron och tog af till höger förbi de gamla offentliga byggnaderna in på den ruckliga gården, nött af så många, tunga, tunga

fjät, öfver den dystra förstugan, belamrad af gamla, med krita numrerade möbler och vidare in i den stora sal, dit solskenet aldrig hittade in, men som gömde så oändligt mycket mörker i alla sina fullproppade vinklar och vrår, där män och kvinnor, som stupat omkull under okets tyngd i de branta backarna, året om gingo ut och in.

Blek och med tårskum blick, grep han i västfickan efter en liten, kullrig guldring, som en gång blänkt på en mjuk, liten hand, hvilken brunnit het under hans kyssar, en öm, liten hand, som smekt hans panna och röjt undan törnena så mycket den förmädde från hans stig, en stark, en trofast liten hand, som nu multnade i jorden.

"En slät guldring 6 kr.", ljöd det monotona ropet bakom skranket.

Det var det sista, han ägde, som vandrat samma väg. Han trängdes åter därute i det brokiga vimlet, där man köpslog och smilade, bedrog och bedrogs — ett evigt virrvarr — ett ändlöst karnevalståg, en oafbruten batalj, där smärtans rop dö bort i krigsmusikens muntra toner.

Han gick och tänkte på några ord, hvilka han läst hos en författare, som kände lifvet och människorna mer än de flästa: "Fattigdom med pretention är det olyckligaste arf, föräldrar kunna ge sina barn". Och det var ett sådant arf han fått. Hela hans ungdom hade varit en knytåfskamp mot fattigdomen, men han var icke vuxen den kampen, han var uppfostrad att lefva på herremanér och så gick han omkring med hvita, välskötta händer och välborstad herremansdräkt på en utsvulten kropp och den konventionella belåtenheten på ett af existensbekymmer förpinadt ansikte.

Nu var allt förbi. Hvarför hade han då icke mod att dö, han som andra, när lifvets alla möjligheter voro uttömda? Hvarför hade han varit så ömklig och pantsatt sin döda älsklings trolofningsring för att skaffa sig ännu något mål mat?

Han dref länge omkring, utan att veta, hvar han befann sig. Liksom det aftacklade skeppet öfverlämnar sig åt stormen, så lät han sig ryckas med af folkböljorna, tills den rådande tystnaden kom honom att förvånad se sig omkring. Huru hade han kommit till denna aflägsna park? Med speglade dammar mellan de äldriga träden, hvilkas nakna grenar släppte så mycket solljus igenom. Icke höstens melankoliska solsken, ty i de afbladade kvistarna började lifvets safter jäsa och under de bruna, knastrande löfven, som lågo tjockt på marken, spirade vårens unga brodd.

Han stod där midt i solskenet, vårens värmande löftesrika solsken, och såg med en pröfvande blick ned i dammen, som om han velat mäta dess djup. Men detta mörka, stilla vatten lockade honom ej. Och dock — hvarför icke? Den breda, strida strömmen var icke för honom — hvardagsbekymrens smutsgråa pölvatten hade ju droppe efter droppe gjort honom andligt dödssjuk, och då kunde det ju vara en värdig final att stå på hufvudet i en gyttjig damm!

Nej, han ville icke dö, emedan han ännu icke lefvat. Lefva! Hvad var det nu att lefva? Att hålla kropp och själ tillsammans. Han hade hört någon säga, att om han bara vore riktigt ihärdig och icke strax gäfve tappt, så skulle det kanske lyckas honom att bli murarehandtlångare och att man förtjänade så pass därpå, att man kunde bo som logerare ihop med ett par tre stycken och äta sig skäligen mätt åtminstone en gång om dagen.

Hans beslut var fattadt. Han ville lefva, men hvilket som för honom var bäst — att lefva som murarehandtlångare eller dränka sig i en damm — det syntes honom ännu problematiskt.

Efter fotografi.

FRAMFÖR PORT ARTHUR: En vy af de japanska batterierna framför Itsechau.
EFTER STRIDEN: Kulier, sysselsatta med transport af de sårade.

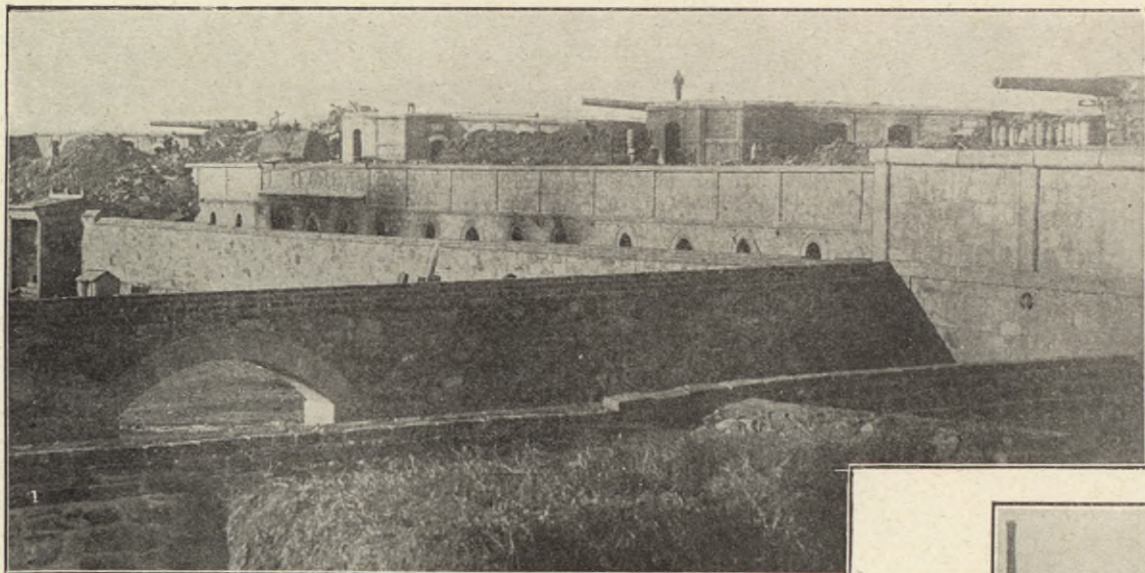
När detta skrives är Port Arthur efter öfver ett halft års belägring äntligen helt i japanernas våld. Det har hållit sig länge, om man betänker angreppets ursinniga våldsamhet och allt hvad försvararna haft att utstå. Men tänker man på besättningens sega

hjaltemod och på fästningens till ointaglighet gränssande styrka är det en kort tid. Ryssarne hafva gjort sitt yttersta och sitt bästa. Men japanerna hafva med hänsynslöst dödsförakt gjort det omöjliga.

*Samiliga våra bilder och porträtt, från in- och utlandet, äro återgifna efter originalfotografier. HVAR 8 DAG BEGAGNAR SIG
ICKE AF UTLÄNDSKA TIDNINGARS ILLUSTRATIONER.*

DET FALLNA PORT ARTHUR OCH DESS HJÄLTAR.

FÄSTNINGSVALLAR.

GENERAL STOSSEL, PORT ARTHURS FÖRSVARARE.

Endast med uppoffrande af tiotusentals människolif har det varit japanerna möjligt att betvinga fästningen. 1894 nödgades de vika från kontinenten, kort efter det de vunnit förfäste på densamma — sin eröfring från nyårsdagen 1905 skola de säkert veta att behålla.

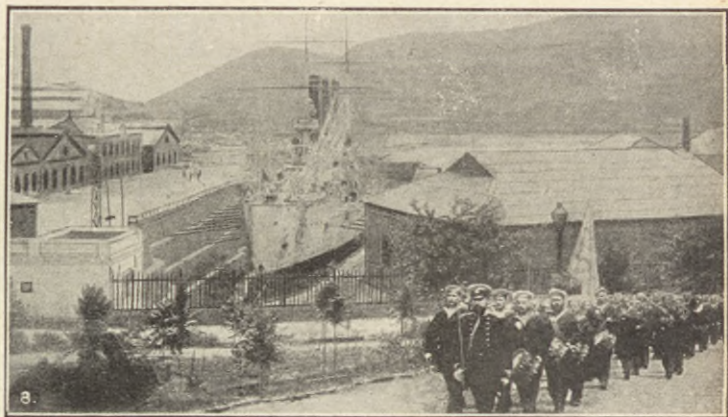
Omedelbart efter det japanerna den 1 maj tilltvingat sig öfvergången öfver Jalu, börjades vid Pitsevo den andra arméns landsättning, som den 20 maj var fullbordad, och sedan denna armé under general Oku eröfrat de positioner, som utgjorde fästningens första försvarslinie, tog belägringen sin början. Vid Stackelbergs undsättningsförsök skyndade Oku norrut, därvid öfverlämnande belägringen åt Nogi, som alltsedan ledt densamma.

Sedan ha bombardemanget, stormningsförsöken och undermineringen af forten alltjämt med den största energi fortsatts. Intet pris har synts japanerna för högt. Ofta ha de med oerhörd manspillan tilltvingat sig positioner som det sedan på grund af den tillintetgörande elden från de andra forten visat sig omöjligt att behålla. Gång på gång ha trupperna slagits till-

Det är ännu omöjligt att afgöra, huruvida Port Arthurs fall kan anses som första aktens sista tablå i detta blodiga skådespel, eller om det, så som man väl må hoppas, i stället är sista aktens första tablå.

Redan förut, en gång har Port Arthur varit i japanernas händer. Ursprungligen en kinesisk befästning, som hade Li-Hung-Changs politik att tacka för sin tillkomst, stormades det under det kinesiska kriget 1894 af japanerna under Oyama och eröfrades på en enda dag.

Vid det därpå följande fredsslutet passade emellertid Ryssland på att försäkra sig om Port Arthur. Intill 1881 blott en naturlig hamn, hade det icke blott befästs af kineserna utan äfven af dem försetts med torrdocka och hamnbassänger. Inseende platsens utomordentliga betydelse sträfvade nu ryssarne efter att ytterligare befästa densamma, och vid krigets utbrott för 11 månader sedan ansågs fästningen nästan ointaglig från såväl land- som sjösidan.

TORRDOCKORNA I PORT ARTHUR.

PORT ARTHURS ANGRIPARE TILL LANDS OCH SJÖS.

GENERAL NOGI.

General Nogi har leddet de svåra belägringsarbetet utanför Port Arthur och honom tillkommer den hufvudsakliga äran af att fästningen nu med vapenmakt betvingats. En gång i somras, när japanernas framgångar alldeles icke motsvarade deras fruktansvärda ansträngningar, gick ryktet att Nogi skulle ersättas med en annan. Detta rykte besannades

icke, och Nogi har nu visat, att han motsvarade förtroendet.

Amiral Togos plötsliga angrepp på Port Arthurs hamn inledde kriget. Han påbörjade det sedan från 203-meterskulen fullbordade förstörandet af den ryska Stilla-hafsflottan och har genom sin ofelbart påpassliga blockering af fästningen från sjösidan, stor förtjänst om dess fall.

AMIRAL TOGO.

ETT AF DE FÖRNÄMSTA BATTERIERNÄ I PORT ARTHUR.

baka, men deras deras entusiasm har ändock varit obetvinglig.

Med den behärskning japanerna hela tiden under detta krig visat sig äga, faller det nästan af sig själf, att när nu fästningen kapitulerat, dess hjältemodiga kommandant och besättning behandlas med all hänsyn. Men med särskild tillfredsställelse är det man erfar, att Mikadon gifvit uttrycklig befallning härom. General Stössel och hans män haiva fört en ohöglig kamp. Den utlovade hjälpen utifrån har aldrig kommit. Port Arthur blef visserligen icke Stössels graf, såsom han förutspått. Det blef i stället hans äremärke, hans och hans truppers. Detta i ännu högre grad, än om han, sedan allt vidare försvar visat sig gagnlöst, velat offra besättningen endast för äran att icke vika för nödvändigheten.

HUFVUDGATAN I PORT ARTHUR.

EFTER ORIGINALFOTOGRAFIER.

Efter porträtt.

GRAFVE A. M. H. WRANGEL,
Sverige-Norges envoyé i Petersburg.

Efter vårt från Petersburg rappellerade sändebud, grefve A. L. Fersen-Gyldenstolpe, hvilken som bekant nyligen efterträdt exc. Lagerheim som Sveriges och Norges utrikesminister, har till envoyé extraordinaire och minister plénipotentiare vid kejsarliga hofvet i S:t Petersburg utnämmts de förenade rikenas envoyé vid belgiska och nederländska hofven, grefve Anton Magnus Herman Wrangel till Sauss.

Född år 1857, blef W. efter avslutade universitetsstudier 84 attaché i Köpenhamn och, senare, Paris, blef följande år andre sekreterare i utrikesdepartementet och tjänstgjorde därefter som t. f. legationssekreterare och chargé d'affaires i flera hufvudstäder, såsom Berlin, Petersburg (1889), Paris och Madrid. År 1887 utnämndes han till kammarherre och åtföljde konungen på resor till Italien, Afrika, Portugal, Spanien, England och Tyskland 1888 samt till Frankrike 1892 och 1899. År 1893 blef han legationssekreterare i Washington och 1896 legationssekreterare i Paris. Befattningen som envoyé vid belgiska och nederländska hofven har han beklädt sedan år 1900. Vi återgifva med anledning af utnämningen ett porträtt af grefve W. och hans grefinna.

Efter porträtt.

GRAFVINNAN CHARLOTTE WRANGEL,
f. Baour.

rikesdepartementet och tjänstgjorde därefter som t. f. legationssekreterare och chargé d'affaires i flera hufvudstäder, såsom Berlin, Petersburg (1889), Paris och Madrid. År 1887 utnämndes han till kammarherre och åtföljde konungen på resor till Italien, Afrika, Portugal, Spanien, England och Tyskland 1888 samt till Frankrike 1892 och 1899. År 1893 blef han legationssekreterare i Washington och 1896 legationssekreterare i Paris. Befattningen som envoyé vid belgiska och nederländska hofven har han beklädt sedan år 1900. Vi återgifva med anledning af utnämningen ett porträtt af grefve W. och hans grefinna.

SVENSK LÖJTNANT I TURKISK TJÄNST.

På våren 1903 utbröt, som, bekant, ett blodigt uppror i Macedonien, "den oroligaste punkten i Europas oroliga hörn" och det var då synnerligen nära att det kommit till krig mellan Turkiet och Macedonien. Detta afvärdades emellertid, men turkiska regeringen beslöt att omorganisera gendarmerikåren i Macedonien — och vände sig, något som på sin tid lifligt debatterades i svenska tidningar, till svensk-norska regeringen med begäran att genom dess bemedling få engagera två officerare, som kunde sätta gendarmerikåren i godt stånd. Orsaken till, att man just vände sig till nordens med en dylik begäran, torde i främsta rummet ha varit den, att Turkiet önskade officerarne från ett land, som icke har några direkta in-

Efter porträtt. VIKTOR UNANDER.

tressen att bevaka på ort och ställe. Omöjligt är icke heller, att de historiska traditionerna haft något att betyda: Carl XII — Demir-basch, jernhufvudet — framstår för turkarne som en underbar sagogestalt, och för hans skull hållas svenskarne ännu i dag i respekt.

Den ene af de af Turkiet begärde officerarne blef en norrmann, den andre en svensk, löjtnanten vid Vesterbottens regemente, Viktor Unander, hvilken på själfva julafton anlände direkt från Macedonien till Stockholm för att jula hos släktingar.

H. 8 D. är här i tillfälle att lämna en bild af Viktor Bey i turkisk gendarmeriuniform — bilden af en ung och käck officer, som gör sitt land heder.

NÅGRA BILDER FRÅN MONTE CARLO.

Efter fotografi.

MONTE CARLO: Casinot.

Nu skulle vi i tankarna förflytta oss ned till Sö-
dern, till Rivierans af naturen rikt välsignade trakter.
Lägg bilderna här för ögonen, och låt så fantasien
breda på färgerna. Vårblått till himlen och slösande

djupblått till den oändliga hafsvidden. Skimrande
hvit till kalkbergens underlag, och det saftigaste, mju-
kast gröna till den från andra sidan hafvet stammande
vegetationen. Känn så solen och den milda sunnan,

Efter fotografi.

MONTE CARLO: Nya spelsalen.

Efter fotografi.

MONTE CARLO: PANORAMA ÖFVER FURSTENDÖMET MONACO MED SLOTTET.

Efter fotograf.

MONTE CARLO: Casinot (mot hafvet) med teater och konsertsalong.

följ med blicken paradiskustens buktningar och förtoningar — du skall tro, att det är härligt!

Naturen har gjort sitt bästa, och människan har — delvis — därvid understött henne. Både palmer och pepparträd äro planterade, de yppigaste trädgårdsterasser, de bekvämaste vägar äro anlagda och oräkneliga villor ligga och lysa i lummigheten.

Som villa vid villa, så ligger stad vid stad: Menton, Monte Carlo, Nizza och hvad allt de heta, dessa berömda vallfartsorter för hälsosökande, nöjeslystna och människoiakttagare. Och det är icke idyllens herdepipa som ljuder i örat, utan det bjärta och raffineradt mondäna nutidslivets stora orkester med alla dess bizarra instrumentsammanställningar och larmande effekter.

Liksom Monte Carlo är brännpunkten för detta lif, så är det också den ort vid Rivieran, hvars rykte nått längst och hvars dragningskraft är störst.

Men namnet Monte Carlo frammanar icke — åtminstone icke i främsta rummet — en vacker landskapstafla för inbillningen. Äfven på långt håll återljuda febermusikens hypnotiserande rytmer i sinnet, och grundtonen är alltid densamma, guldets rassel. Är du i närheten, blir hvirvelrytmernas sugning allt starkare. Oupphörligt stå lyxtåg redo att föra dig dit. Tunnel efter tunnel blinkar resan fram, de mest hänföraende taflor upprullas i ständig växling för dina ögon, och ändå ser du kanske endast med förströdda blickar ut genom kupéfönstren. Och när du stiger ur i Monte Carlo vill den dånande hvirveln slå ihop öfver ditt hufvud.

Det är guldets förbannelse. Den skälvande gigrigheten sida om sida med det vansinnigaste förakt för guld.

Det är furstar och lycksökare, de elegantaste damer ur världens alla hufvudstäders tongifvande societeter eller demimondens granna giftblomster. Det är

automobiler och ekipage, täflingar och kappkörningar. Det är världens dyraste hotell, och operaföreställningar med världens förnämsta artister.

Uppflugen på en klippudde ligger en borg. Där sitter fursten af Monaco och ser ut öfver sitt furstendöme.

Tvärsöfver bukten ser han Casinot. Det är spelsalarna.

Från stranden går vägen i sicksack genom trädgården upp till Casinot. Toaletterna frasa. Ibland ljuda skott. Nej, det är icke själfmördare. Dem förser alltid banken finkänsligt med reskassa. Det är dufskytta. Att skjuta till måls på lefvande duvor anses vara en särskildt nobel sport. Tidningarna selsätta sig mycket med de bästa skyttarne.

In i spelsalarna! Icke ens de sjuka stanna i sina soliga vråar utanför. Från alla hälsoorterna samlas de, och deras feber är till god vinst för banken.

Gudbevars, pass skall man ha för att slippa in. Säkert ha de visat sina pass alla, icke endast nyck- eller systemspelarna, utan äfven yrkesbedragarna. Icke sällan skär en tvist igenom sorlet. Det är en dam, som gör anspråk på en annans rättmätiga vinst. Det var hennes insats, förfäktar hon. Och du vill väl icke ställa till skandal?

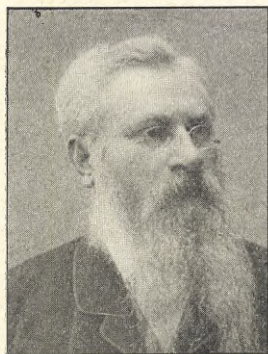
... Hvad? Banken sprängd? Den lycklige, den afundsvärde!

"Banken är sprängd". Vid detta bord är spelet slut för dagen. De på morgonen i kassan deponerade guldhögarna äro alla förlorade.

Men vore icke croupiererna så fullkomligt okänsliga som de äro, så kunde de le. Den afundsvärde engelsmannen kommer i nio fall af tio nästa dag tillbaka och förlorar hvad han vunnit, och mer till.

Att spränga banken i verklig mening, går icke. Men i förnufts namn och för kulturens heders skull borde det vara gjordt för länge sedan.

F. J. WESTERSTROM.

75 år fyllde den 24 december rådmannen i Motala F. J. Westerström.

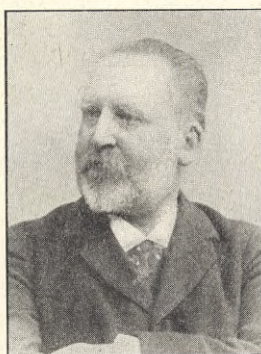

L. F. LOVÉN.

Översten och chefen för Andra Lifgrenadierreg:tet Lars Fredrik Lovén, fyllde den 24 dec. 60 år. Underlöjtnant vid Upplands reg. 64, generalstabsoff. och löjtnant 69, kapten vid gen.-staben 71, major 85, öfv.-löjtn. v. S. Skånska inf.-reg. 89, överste och chef för Andra Lifgrenadierregementet sedan 92.

A. TÖRNGREN.

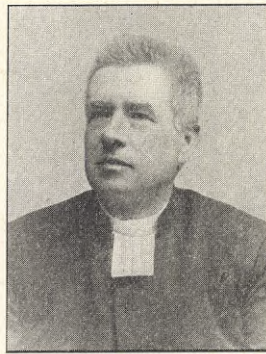
Förre riksdagsmannen, folkskolläraren August Törngren i Göteborg fyllde den 29 dec. 60 år.

C. EKSTRAND.

Kyrkoherden Carl Ekstrand fyllde den 23 dec. 60 år. Född i Urshult, stud. ex. 68, prästvigd 71, komm. 72, kyrkoherde i Annerstad (Vexjö st.) sedan 92.

C. J. PETERSSON.

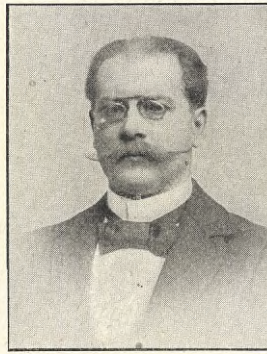
Postmästaren i Landskrona, Carl Johan Pettersson, fyllde den 28 dec. 60 år.

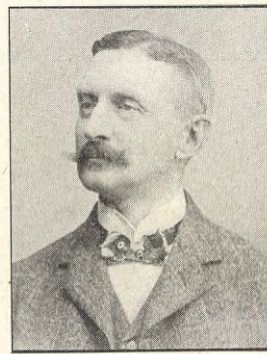

J. A. LILLESKÖLD.

Häradshöfdingen, led. af riksdagens Första kammare, Johan Arvid Lilliesköld, fyllde den 26 dec. 55 år. Född i Östersund, stud.-ex. 70, jur. kand. 81, v. häradshöfding 83, häradshöfd. i Östbo och Västbo här. domsaga sedan 96. Ledamot af riksdagens Första kam. sedan 02.

C. E. D'ORCHIMONT.

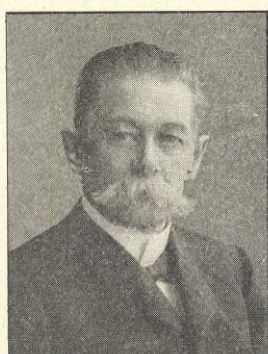
Grosshandlaren i Göteborg, konsulin Charles Emil d'Orchimont, fyllde den 23 dec. 50 år. Led. af stadsfullmäktige. Verkst. direktör i Göteborgs Magasin Aktiebolag.

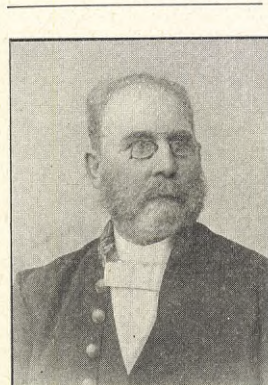

G. W. von SCHWERIN.

F. d. öfverstelöjtnanten greve Gustaf Werner von Schwerin i Stockholm, fyllde den 28 dec. 65 år. Underlöjtnant vid Västmanlands regemente 60, löjtnant 64, kapten 74, major 89, öfverstelöjtnant 96, afsked 98.

A. A. BJÖRKEGREN.

Stadsfiskalen i Landskrona, Anders Alfred Björkegren fyllde den 25 december 65 år. Stadsfiskal därstädes sedan 72, är B, anlitad kommunalman.

C. F. von WACHENFELDT.

Tullförvaltaren Carl Fredrik von Wachenfeldt fyllde den 24 dec. 60 år. Född i Göteborg, stud.-ex. 63, inskrets vid tullverket 65, tullförvaltare i Halmstad 93, i Helsingborg sedan 01.

C. A. BERGMAN.

Majoren Carl August Bergman fyllde den 27 dec. 60 år. Född i Skåne, stud.-ex. 64, Underlöjtn vid N. skånska infanterireg. 68, kapt. 86, afsked 96, major i armén 1900. Sedan 69 gymnastiklär. vid Karlskrona h. allm. läroverk.

A. G. LEIJONHUFVUD.

F. d. ryttmästaren, friherre Axel Gabriel Leijonhufvud, fyllde den 29 dec. 55 år. Underlöjtn. vid Lif-reg. dragoner 72, ryttm 90, afsked 02. Verksam för revision af kavalieriets förläggning.

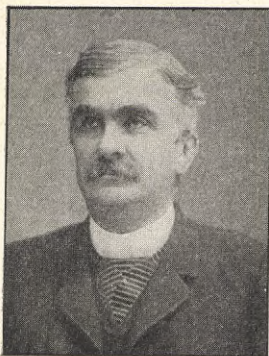

PORTRÄTTGALLERI

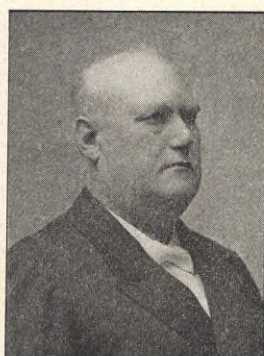
D. WEMYSS.

F. godsägaren David Wemyss fyllde den 1 jan. 75 år. Född i Skottland, har W. vistats i Sverige sedan 56 och därunder bl. a. innehaft godset Bryngelsnäs v. Aingsås. Numera bosatt i Göteborg.

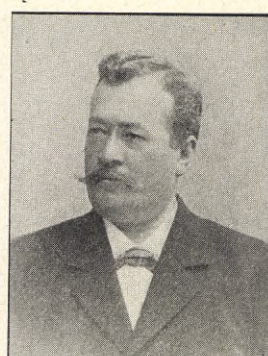
J. G. NORBACK.

Fabrikören i Arvika, J. G. Norbäck, fyllde den 21 dec. 65 år. Betydande kommunalman inom sin ort samt intresserad landbrukare.

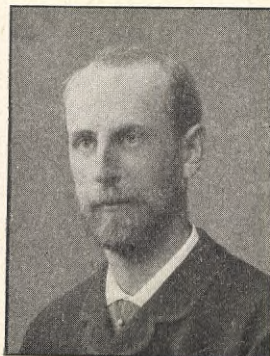
S. A. NORLANDER.

Kronolänsmannen Sven August Norlander fyller den 8 jan. 60 år. Studentex. 63; ägnade sig först åt ingenjörsbanan. E. o. kanslist i Vesternorr. län 69, kronolänsmän i Ramsle distr. sedan 73.

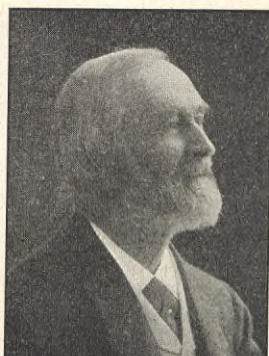
A. LINDSTRÖM.

50 år fyllde den 15 nov. byggmästaren i Örebro, Axel Lindström. L. bedriver en omfattande byggnadsverksamhet och har, förutom i sin stad, äfven å andra platser, utfört en hel del större byggnadsarbeten.

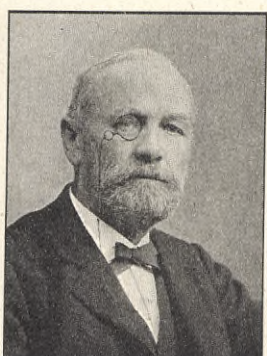
G. A. S. A. A. LEWENHAUPT. †

D. 28 dec. afled svensk-norske envoyén i Wien, greve Gustaf A. S. A. A. Lewenhaupt. F. i Strassburg 44, stud. 63, 2 sekr. i utr.-dep. 71, leg.-sekr. i Petersburg, kansliråd o. ch. i utr.-dep. pol. afd. 79, leg.-råd i Paris 84, ch. d'aff. i Paris 89, i Wien 90, envoyé o. min. plen. i Wien 96.

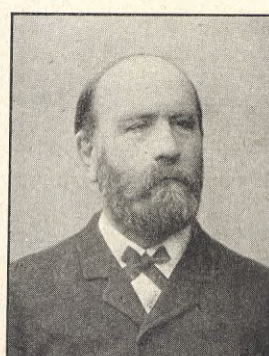
F. E. T. FOGELMARCK. †

D. 28 dec. afd. i Sthlm f. prof. Fredrik Emil Theodor Fogelmarck. F. 33 i Vestervik, st. ex. 49, fil. d:r 57. Tj. adj. i matem. o. mek. vid Tekn. Institutet i Sthlm 58; prof. i ren matem. d:rst. 75-99; t. f. bibliot. d:rst. 58-69, samt 74-02. Lemn. professuren 99. Utg. lärob. i anal. geom. o. diff. o. integralkräkning.

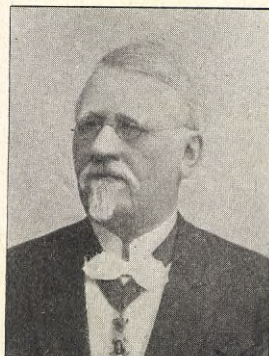
C. A. LINDROTH. †

† Juldagen afled i Stockholm grosshandlaren Carl Anders Lindroth, delägare i den stora exportfirman N. M. Höglunds söner & komp. L. var född 1833. Ledamot af Musikaliska akademien.

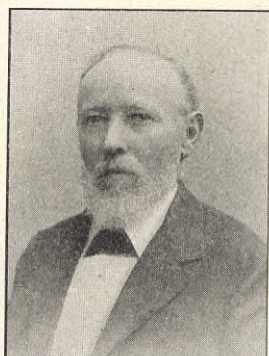
H. A. LIDHOLM. †

Den för svenskt jordbruk, speciellt mejerihandteringen, synnerligen verksamme f. direktören Hillemar Albin Lidholm, afled den 23 dec. i Södertälje. Bildade och deltog i anordnandet af en hel del mönstervordna afkärningsmejerier i mellersta Sverige. Led. af Landtbr.-Akad. Blind sedan sitt 19 år.

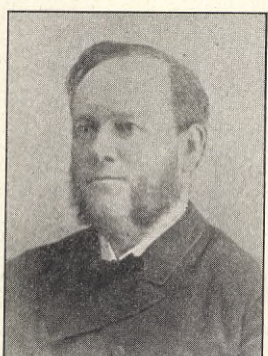
V. S. LJUNGSTEDT. †

F. d. departementschefen Viktor Samuel Ljungstedt afled d. 26 dec. Född i Köpinge (Kalmar län) 20, studentexamen 38, hofrättsexamen 40, tjänsteman i fängvårdsstyrelsen samma år, departementschef där 63-90.

C. A. LINDQUIST. †

Den 26 dec. afled i Stockholm instrumentmakaren C. A. Lindquist. Född 28, var L. specialist å finare vägar, och var han särskildt berömd för sina apoteksvägar.

A. T. DAVIDSSON. †

Juldagen afled i Stockholm förre postmästaren i Karlskrona August Theodor Davidsson 65 år gammal.

M. J. ROSENQUIST. †

Den 22 dec. afled läroverksadjunkten Magnus Jakob Rosenquist Född 48 i Västerstad (Malmö län), studentexamen 68, fil. kand. 75, adj. vid Kristianstads högre allmänna läroverk sedan 81.

I. NÖDEN PÅ IRLAND: Församlingspräst i Mayo's County utdelar klädespersedlar åt de fattiga.

II. AMIRAL FOURNIER, ordförande i den med anledning af Nordsjöbåffären tillsatta undersökningskomitén.

I HVAR 8 DAGS den 25 dec. 1904 utlysta pristäflan för utmärkta svenska originalromaner, är det utfästa prisbeloppet **Kr. 6,000 (Sextusen).**

Täflingstiden utgår den 15 aug. 1905. Alla våra skriftställare inbjudas att delta.

I. Erins gröna ö hem-sökes nästan ständigt af nöd och missväxt. I år har potatisskörden på flera ställen slagit fel och endast i Mayo's County, hvarifrån vår bild är tagen, svälta af denna anledning öfver 1,000 personer.

II. I vårt förra nummer kunde vi visa ett snapshot af några af medlemmarna i den med anledning af Nordsjöbåffären tillsatta undersökningskomitén. I dag hafva vi ett annat att återgifva, af komiténs ordförande, den franske amiralen Fournier, taget på Champs Elysées i Paris just som amiralen är på väg till komité-sammanträdet i utrikes-departementet.

Å k. teatern i Stockholm har efter lång hvila åter upptagits Richard Wagners opera "Rienzi" — en opera i vanlig mening och icke någon musikedrama. Den blifvande store tonsättaren har nämligen i detta verk trampat gamla kända vägar, allt under ett förskräckligt larm.

DEN SVENSKA SCENEN.

Efter fotograf.
FRÅN ÅTERUPPFÖRANDET AF WAGNERS UNGDOMS-VERK »RIENZI» Å K. TEATERN I STOCKHOLM: Norrman-nen herr Hageman i titelpartiet och fröken Edström som ynglingen Adriano.